Droga publiczna jako przeszkoda do wydania zaświadczenia o przekształceniu? Wyrok WSA

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią
Opublikowano: piątek, 14, styczeń 2022 09:27
Bartłomiej Zydel
Odsłony: 481

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w szczegółowy sposób wyłożył, jakiej analizy prawnej powinien dokonać organ przed odmową wydania zaświadczenia o przekształceniu z dniem 1 stycznia 2019 r. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej w prawo własności – w przypadku gdy część działki została (zdaniem organu) zajęta kilkadziesiąt lat temu pod drogę publiczną. Poniżej prezentujemy kluczowe fragmenty obszernego wywodu Sądu.

WSA zaczął od przypomnienia, że podstawą prawną uchwały z maja 1986 r. o zaliczeniu ulicy do kategorii lokalnych dróg miejskich był przepis art. 7 ust. 2 ustawy o drogach publicznych. Stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy w ówczesnym brzmieniu zaliczenie drogi do kategorii dróg gminnych oraz lokalnych miejskich następowało w drodze uchwały wojewódzkiej rady narodowej, po zasięgnięciu opinii właściwych rad narodowych stopnia podstawowego. Wskazać zatem należy, że do podjęcia uchwały o zaliczeniu ulicy do kategorii dróg publicznych koniecznym było istnienie drogi oraz legitymowanie się prawem własności do gruntów, po których droga taka przebiega – żaden bowiem przepis nie przewidywał automatycznego przejścia prawa własności gruntu zajętego pod drogę z chwilą wejścia w życie uchwały o zaliczeniu ulicy do kategorii dróg publicznych. Tak więc uchwała o zaliczeniu konkretnej drogi jako drogi publicznej (gminnej) powinna być poprzedzona czynnościami zmierzającymi do przejęcia własności tej drogi przez podmiot publicznoprawny, a nie odwrotnie – stwierdził WSA.

Idąc dalej Sąd zauważył, że dopiero przepis art. 2a ust. 2 ustawy o drogach publicznych, dodany do tej ustawy przez art. 52 pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa, a obowiązujący od 1 stycznia 1999 r., wprowadził regulację, że drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy.

Z kolei stosownie do art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, dotychczasowe drogi gminne oraz lokalne miejskie stawały się z dniem 1 stycznia 1999 r. drogami gminnymi. Wojewódzki Sąd przypomniał, że zgodnie ze swoją funkcją porządkującą, ustawa w art. 73 ust. 1 przewidziała, iż nieruchomości pozostające w dniu 31 grudnia 1998 r. we władaniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, niestanowiące ich własności, a zajęte pod drogi publiczne, z dniem 1 stycznia 1999 r. stały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego za odszkodowaniem. Niemniej jednak, co zauważył Sąd, zgodnie z art. 73 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r., podstawą do ujawnienia w księdze wieczystej przejścia na własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nieruchomości zajętych pod drogi była ostateczna decyzja wojewody. W niniejszej sprawie gmina nie dysponowała taką decyzją (a przynajmniej Prezydent Miasta jej nie przedstawił).

Wreszcie zdaniem WSA należało sięgnąć do ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych. Na podstawie art. 11 tej ustawy nieruchomości pozostające w zarządzie podmiotu ubiegającego się o wydanie zaświadczenia nie podlegały komunalizacji.

Wojewódzki Sąd zaznaczył w dalszej części rozważań, że w myśl art. 31 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym rady gmin zobowiązane były do uchwalenia i ogłoszenia w terminie do dnia 31 grudnia 1990 r. wykazów aktów prawa miejscowego, wydanych przez rady narodowe i terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia podstawowego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i nadal obowiązujących na obszarze tych gmin. Co najistotniejsze, stosownie do art. 31 ust. 4 ustawy akty prawa miejscowego nie zamieszczone w

Phoca PDF

wykazach, o których mowa w ust. 1, traciły moc z dniem ogłoszenia wykazów – zauważył Sąd.

W omawianej sprawie w wykazie aktów prawa miejscowego wydanych przez Radę Narodową Miasta przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 10 maja 1990 r., ustalonym przez Radę Miasta, nie została wymieniona uchwała z maja 1986 r., co oznaczało, że utraciła ona moc obowiązującą. Zatem bez względu na przebieg ulicy na pewno od stycznia 1991 r. (ogłoszenie wykazu) nie istniał żaden akt prawny nadający ulicy kategorię drogi publicznej. Jeżeli tak, to przyjęte przez organy powody odmowy wydania skarżącym żądanego zaświadczenia nie istnieją – stwierdził WSA.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 6 grudnia 2021 r., II SA/Kr 1118/21

Źródło: CBOSA

Phoca PDF